

ಕುಳಿತು. ಆ ಚಿರತೆಯನ್ನು ಬೋನಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಆ ಬೋನಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಡಿದಾದ ಉಸಿರು ಹೊರ ದಬ್ಬಿದರು. ಇದೇಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಜನತೆ, ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಚಿರತೆಯನ್ನು ಸಮೀಪದ ನಿಸರ್ಗ ಧಾಮಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು. ಯೋಗೀಶರು ಮರುದಿನ ಬಂದು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕಾರಾಗೃಹದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ದಬ್ಬಿ, ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಕಾಲೆಳೆದುಕೊಂಡು ಸೇತುವೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದರು.

ಚಿರತೆ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಜಾಗ ನೋಡುತ್ತಲೇ ಶಿವಯ್ಯನ ದುಃಖ ಮತ್ತೆ ಉಮ್ಮಳಿಸಿತು. 'ಈ ಪ್ರಾಣಿ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಬಲಿ ಪಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು..' ಎಂದು ಸಂಕಟದಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅತ್ತ. ಯಾರಿಗೂ ಅವನನ್ನು ಸಂತ್ಯೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಿವಯ್ಯನ ಮನದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೋವೇ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರನ್ನೂ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮಾಯಕ, ಮುಗ್ಧ ವೀರಭದ್ರ ಅದೇ ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಸೇರಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲವಾಗಿದ್ದ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದು ದುಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಜರುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲರೂ ಜಂಪಯ್ಯನ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ರತ್ನ ಕೂಡ ತನ್ನ ದುಃಖದ ಪೊರೆಯಿಂದ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಹೊರ ಬಂದ ಕುಳಿತಳು. ಆಕೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದ್ದು, ದುಃಖವನ್ನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಳು.

ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ನವಿರಲಿ, ನೀರು ಸಹ ಒಳಗಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

'ರತ್ನವ್ವ, ಶಿವಣ್ಣ.. ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.. ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಟ ನಮಗೆ ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತೆ.. ವೀರಭದ್ರ ನಮಗೂ ಮನೆ ಹುಡುಗನಂತಾಗಿದ್ದ .. ವಿಧಿ ಈ ರೀತಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೆ..'

ಜಂಪಣ್ಣನ ಔಪಚಾರಿಕ ಮಾತುಗಳಾವುದೂ ಮಗನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರ ಹೃದಯದ ಘಾಸಿಗೆ ಉಪಶಮನವಿರಲಿ, ಒಳಗೂ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಂಡ ವ್ಯಾಘ್ರವೊಂದು, ಅವರ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ, ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಭಾವವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

'ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮಗ ಕಣೋ ಅಣ್ಣಾ..? ಇನ್ನು ಅವನು ನೆನಪು ಮಾತ್ರ.. ಬದುಕಲ್ಲಿ ಏನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲವೋ ಅಣ್ಣ.. ನಮ್ಮ ನಗು, ಋಷಿ ಎಲ್ಲಾ ಅವನು ತನ್ನ ಜತೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿಟ್ಟ.. ರತ್ನಮ್ಮನ ಅಳು ನೋಡಲಾಗದ ಕಾಯ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲಾರದೇ ಎದ್ದು ತನ್ನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ. ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರದ ಚಿತ್ರಣದ ರೂಪಕವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯಾಘ್ರವಾದರೆ, ಅದು

ಅವನನ್ನೇ ಕಿತ್ತು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಆ ಚಿರತೆಯ ಹಸಿವು ಇಡೀ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಿ ಪಡೆದಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಹಸಿವು, ವಾಂಛೆಗಳು ಅವನನ್ನೇ ಬಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ವ್ಯಾಘ್ರವನ್ನು ನಾವು, ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲತೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತೇ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡಿ ಬದುಕಬೇಕು.. ಎನಿಸಿತು. ಮನದೊಳಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಘ್ರವನ್ನು ಅವನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವ ಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಾ, ನೀರು ಕುಡಿದು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಲೆತ್ತಿಸಿದ.

ಅಧ್ಯಾಯ 10

ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಕೆಗಳ ಪ್ರದೇಶ ಸಮಾಚಾರದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜರಕಾಡಿನ ಚಿರತೆಯನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಪ್ರಕರಣದ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಯೋಗೀಶರು ಬಿಸಿಲೇರುವ ಮುನ್ನವೇ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆಂದು ಕುಳಿತ ಅಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲೆಶಿಸಿ ಅವರೊಂದರು, 'ನಾನು ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಮುನ್ನವೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ.. ಆಗ ನನ್ನ ಮಾತು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.. ಕಾಡಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ.. ಇದು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ.. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮರುಕಳಿಸಬಹುದು.. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.. ನಿರ್ಧಾರ ನಿಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಖೇದವಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತೆ ಇಂಥ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕುವುದು ದುಸ್ವರ' ಯಾರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಜಡಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಯೋಗೀಶರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಡ್ಯೂಟಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟರು.

ಬದುಕು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ..!.. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದ ದುಃಖದ ಚಾದರ ಮಡಚಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು

ಹಸಿವು

ನನ್ನವನ ಹರಿದ ಅಂಗಿ ಹಸಿವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿತ್ತು ನನ್ನವನ ನಗು ಮೊಗ ಅದನ್ನು ಹಿಂಗಿಸಿತ್ತು

- ದೇಸು ಆಲೂರು

ಮೊದಲುಗೊಂಡರು. ರತ್ನಳಿಗೆ ಜೀವನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗಿತ್ತು.

'ಆ ದಿನನೇ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಹೊರಟೆದ್ದೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಗ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ..' ಎಂದು ಶಿವಯ್ಯನೂ ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡ.

'ಆಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಯಾರು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ..? ನಾಳಿನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಬರದಿರುತ್ತದೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತೆ..? ಮನುಷ್ಯನ ಸುಖಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣಗಳೋ, ಹಾಗೇ ಚಿಂತೆ, ಕೊರಗಿಗೆ ನೆಪಗಳು.. ಬದುಕು ಹೂಡೋ ಆಟದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬರೀ ಕಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಶಿವಣ್ಣ.. ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ.. ಸಂಕಟದ ಕೈಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರೀ ಕೊರಗೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು.'

ಮೌನವಾಗಿ ಆಲಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕಾಯಕನಾಥನಿಗೆ ಆ ಮಾತುಗಳು ತನಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬದುಕಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ತುಂಬಿದವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ದೇಹದ ಒಂದು ಅಂಗವೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ.. ಆ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ತುಂಬಲಾಗದು.. ಅದರ ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತು..! ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಾವನೆಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ತ್ರಿಯಾ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡದೇ ಬರೀ ಕಲ್ಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನೋವು ಸಂಕಟ ದುಮ್ಮಾನಗಳು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ, ಕೊರಗುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿ.. ಯಾರು ಸುಖವಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗೆ..?!

ಕಾಯಕನಾಥನ ವೈರಾಗ್ಯ, ವೇದಾಂತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಮಲೆಗೆ ಈಗ ಕೈ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸ. ರತ್ನ ಮಗನ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೂಲೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅವಳಿನ್ನೂ ದುಃಖದ ಸೆರೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಮಲೆಗೂ ಈಗ ತನಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಅಕ್ಕಿ ಭಾವನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತದ್ದು, ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವಳು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಳು ಬಲು ಬೇಗನೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಎಂಟೂ ಮನೆಯವರ ಜೊತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹಳಬಳೆನಿಸಿದಳು. ಪಾಂಡುರಂಗನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ತೆರೆದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ವಿಹರಿಸುವುದು ಅವನಿಗೂ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯಕನಾಥನನ್ನು ಕಾಯನಿಗೂ ರಂಗನ ಒಡನಾಟ ಆಪ್ಪಾಯಮಾನವಗುತ್ತಿತ್ತು.

ತನ್ನ ಸಾರಂಗನೇ ಮರಳಿ ದೊರಕಿದ ಸಂತ್ಯೆತ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಸಾಂಗತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಯನಿಗೆ ಪಾಂಡುರಂಗ ಬಂದಿದ್ದು ವರದಾನವೇ ಆಗಿತ್ತು.

(ಸಶೇಷ)